

॥ २१ ॥ दूरपातेनदूरगमनेन ॥ २२ ॥ २३ ॥ पतितापतिष्यसि ॥ कथनःगुणश्लाघी ॥ २४ ॥ पतितास्मिपतिष्यामि ॥ २५ ॥ पातानांशतमेकंगणयति उड्डीनमित्यादिना उड्डीनमूर्ध्वगमनमवडी
 नमधोगतिः प्रडीनंसर्वतोयानंडीनंगमनमात्रकं निडीनंशनकैर्यानंसंडीनंललितंगतं तिर्यग्डीनंगतंप्राङ्गुस्तिरःप्रचरणंबुधाः तान्याशाभेदभिन्नानिचत्वारिप्रतिजानते तानितिर्यक्डीनानि ॥ २६ ॥ विडंबितंवि
 डीनंस्यात्परिडीनंतुसर्वतः पश्चाद्गतिःपराडीनंस्वर्गंतुसुडीनकं आभिमुख्येनगमनमभिडीनंप्रचक्षते यानंमहाडीनमाहुःपवित्रामूर्जितांगतिं निर्डीनंनिश्चलयानंप्रचंडमतिडीनकं विडंबितंमल्लव
 दुड्डीयोडीयगमनं ॥ २७ ॥ अवरोहोवडीनंस्यात्प्रडीनंचित्रमुच्यते गत्याललितयापूर्वमुपक्रम्यसमंततः परिक्रम्यप्रपतनंसंडीनंडीनडीनकं संडीनोडीनडीनंस्यात्तदेवोर्ध्वप्रकल्पनात् गतौगत्यंतरो
 भाषतोबहुकाकस्यवलिनःपततांवराः ॥ इदमूचुःस्मचक्रांगावचःकाकंविहंगमाः ॥ २१ ॥ हंसाऊचुः वयंहंसाश्वरामेमांपृथिवीमानसौकसः ॥ पक्षि
 णांचवयंनित्यंदूरपातेनपूजिताः ॥ २२ ॥ कथंहंसनुवलिनंचक्रांगंदूरपातिनं ॥ काकोभूत्वानिपतनेसमावह्यसिदुर्मते ॥ २३ ॥ कथंत्वंपतिताकाकसहास्माभि
 र्ववीहितत् ॥ अथहंसवचोमूढःकुत्सयित्वापुनःपुनः ॥ प्रजगादोत्तरंकाकःकथनोजातिलाघवात् ॥ २४ ॥ काकउवाच शतमेकंचपातानापतितास्मि
 नसंशयः ॥ शतयोजनेमेकैकंविचित्रंविबिधंतथा ॥ २५ ॥ उड्डीनमवडीनंचप्रडीनंडीनमेवच ॥ निडीनमथसंडीनंतिर्यक्डीनगतानिच ॥ २६ ॥ विडीनंपरि
 डीनंचपराडीनंसुडीनकं ॥ अभिडीनंमहाडीनंनिर्डीनमतिडीनकं ॥ २७ ॥ अवडीनंप्रडीनंचसंडीनंडीनडीनकं ॥ संडीनोडीनडीनंचपुनर्डीनविडीनकं ॥ २८ ॥
 संपातंसमुदीपंचततो न्यद्व्यतिरिक्तकं ॥ गतागतंप्रतिगतंबद्धोश्चनिकुलीनकाः ॥ २९ ॥ कर्त्तास्मिमिषतांवोद्यततोद्रक्ष्यथमेवलं ॥ तेषामन्यतमेनाहंपतिष्या
 मिविहायसं ॥ ३० ॥ प्रदिशध्वंयथान्यायंकेनहंसाःपताम्यहं ॥ तेवैध्रुवंविनिश्चित्यपतध्वंनमयासह ॥ ३१ ॥ पातैरेभिःखलुखगाःपतितुंखेनिराश्रये ॥ एवमुक्तेतु
 काकेनप्रहस्यैकोविहंगमः ॥ ३२ ॥ उवाचकाकराधेयवचनंतन्निबोधमे ॥ हंसउवाच शतमेकंचपातानांत्वंकाकपतिताध्रुवं ॥ ३३ ॥ एकमेवतुयंपातंविदुः
 सर्वेविहंगमाः ॥ तमहंपतिताकाकनान्यंजानामिकंचन ॥ ३४ ॥ पतत्वमपिताम्राक्षयेनपातेनमन्यसे ॥ अथकाकाःप्रजहसुर्येतत्रासन्समागताः ॥ ३५ ॥ कथमेके
 नपातेनहंसःपातशतंजयेत् ॥ एकेनैवशतस्यैषपातेनाभिपतिष्यति ॥ ३६ ॥ हंसस्यपतितंकाकोबलवानाशुविक्रमः ॥ प्रपेततुःस्पर्धयाचततस्तौहंसवायसौ ॥ ३७ ॥
 द्वेदोभवेडीनविडीनकं ॥ २८ ॥ क्षणात्संगत्यनिष्क्रम्यपक्षसंपातमुच्यते ऊर्ध्वाधोगतिसंभेदःसमुदीपंप्रचक्षते संकल्प्यपक्षगमनमुच्यतेव्यतिरिक्तकं षड्विंशतिरमीभेदाःपातानामिहदर्शिताः महाडीनंवि
 हायैषांपातानांत्रिविधागतिः गतंतत्रयथोद्विष्टमागतंपुनरागमः प्रत्यावृत्तिःप्रतिगतिरितिषट्सप्ततिःस्मृताः तेषांनिपाताःकथ्यंतेप्रत्येकंपंचविंशतिः निकुलीनकाःनिपाताः ॥ २९ ॥ मिषतांपश्य
 तां ॥ ३० ॥ केनपातेन पतध्वनेतिशिरश्चालनेनकिंनपतध्वमपितुपतध्वमेवेतिकाकूत्त्यापरिहासः संपतध्वमितिवापाठः ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ एकंमुख्यं ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ एकेनपातेन ॥ ३६ ॥ ३७ ॥